

kommer Bestemmelser i en Forsatning, er der endnu to andre Punkter, som jeg troer ere aldeles væsentlige og som aldrig maae lades ude af Sié, hvis man vil sælde en rigtig Dom. Det ene er det, hvorledes der skal forholdes med Hensyn til Overtskridelserne, og det skal jeg nu først berøre. Grundloven forholder sig i den Henseende fuldkommen taus. Vi vare nemlig, da Grundloven gaves, endnu saa lidt bevanndrede i det politiske Liv, at man vistnok ikke kom til rigtigt at tænke paa denne Side af Sagen, thi ellers betvivler jeg ikke, at man da vilde kunne have fundet paa en eller anden passende Bestemmelse; det kan ikke være forsætlig ignoreret, at en saadan Bestemmelse var nødvendig, thi det er ikke Maaden at undgaae Faren paa at lukke Dinene for den og sige: vi vilde ikke see den. Hvorledes har da Forholdet udviklet sig og hvilken er den faktiske Tilstand? Jeg vil ikke undersøge, om det var den nødvendige Udvikling af Forholdene, jeg skal ganske aabent vedgaae, at efter min Mening har Rigsdagen begaaet en stor Feil i denne Retning og at den nuværende faktiske Tilstand neppe behøvede at være fremkommen. Men Tilstanden, som den er, er nu engang ingen anden end den, at Ministrene, paa deres Ansvar begribeligvis, foretage en hvilken som helst Overtskridelse aldeles uden nogen som helst Begrænsning. Den enkelte Minister kan gjøre det. Nu kan maaskee Noget sige: ja, men der er ingen Fare derved, det er Noget man kan være sikker paa aldrig vil lede til nogen som helst Mislighed; der vil altid kunne stoles paa, at en saadan Ret eller indrømmet Bemyndigelse ikke vil kunne blive misbrugt. Derved skal jeg dog ikke her opholde mig, jeg viser blot, at der kan ligge en Fare heri, og jeg troer ikke det er nødvendigt paa dette Sted, at dyale videre ved, at den er tilstede. Hvorledes ordnes nu dette Forhold i Fællesforsatningsudkastet?

Der er en Paragraph, som jeg ikke har hørt Noget fremhæve — det skulde da ialtsald kun være den sidste ærede Taler, der maaskee hentydede til den — men som dog synes mig kunde fortjene særligt at fremdrages for Lyset af dem, der ville see noget Godt i Forsatningsudkastet. Der siges i § 54: „Ingen Udgift maa afholdes, som ikke har Hjemmel i de ovennævnte finantistelle Love,“ og forsaavidt er Grundlovens Udtryk gængselv, ligesom man vil see, at man i det Hele virkelig har gjort, hvad man kunde, for ganske ærligt at tage Bestemmelserne fra Grundloven. Men derpaa tilsvies, hvad der aldeles udelades i Grundloven: „Dog kan Kongen under særdeles paastrængende Omstændigheder, naar Rigsraadet ikke er samlet“ — det er for det Første Noget, som ikke er uden Værdi; thi det maa efter min Formenting betragtes som urigtigt, naar Repræsentationen er samlet, da at indrømme, at Overtskridelser kunne skee, hvilket er indrømmet af Rigsdagen — „beslutte Afholdelse af Udgifter, der ikke ere bevilgede; men en saadan Beslutning skal stedse være forhandlet i en Ministerconferencé paa den i § 20 foreskrevne Maade, forinden den endelig vedtages af Kongen i Geheime statsraadet.“ For det Første altsaa kan Overtskridelsen ikke finde Sted, forinden det samlede Ministerium har overveiet Sagen; det er dog virkelig en overordentlig væsentlig Garanti. Hvis Noget vil modsigé det, kan jeg ikke bestemt oplyse om Grunden til, at det er det; men Enhver vil let kunne see, at en Sag kan stille sig ganske anderledes, naar ikke blot den Bedkommende, hvem det nærmest personlig angaaer, men en Samling af forskellige Mænd skal tage den under Overtveielse, især naar Resultatet skal være, at Ansvar ogsaa kan paahvile dem.